

Szanowni Państwo!

Oddajemy w Wasze ręce pierwszy numer „Newslettera”, na którego łamach postaramy się podsumować ponaddwunastoletnią obecność polskich żołnierzy w Islamskiej Republice Afganistanu. Pierwszy numer poświęcamy ogólnym informacjom o kraju, założeniach misji i ewolucji struktury kontyngentu. Więcej informacji o polskim kontyngencie wojskowym znajdą Państwo na stronach www.do.wp.mil.pl oraz www.isaf.wp.mil.pl

Redakcja

AFGANISTAN – KRAJ I LUDZIE

Afganistan to kraj leżący w Azji Centralnej. Jego powierzchnia wynosi 652 200 km², a zamieszkuje go 29 milionów mieszkańców. Graniczy od południowego-wschodu z Pakistanem (dł. granicy 2430 km); na zachodzie: z Iranem (963 km), na północy: Tadżykistanem (1206 km), Turkmenistanem (744 km), Uzbekistanem (137 km) oraz Chinami (76 km).

Ludność Afganistanu jest bardzo zróżnicowana etnicznie. Do największych grup należą Pasztunowie (42%), Tadżykowie (27%), Hazarowie (9%) i Uzbeki (8%). Wśród pozostałych plemion wyróżniają się Beludżowie, Turkmeni i Ajmakowie. Blisko 100% mieszkańców to muzułmanie, z czego sunnici stanowią 80%, a szyici około 19%.

Gospodarka Afganistanu oparta jest w głównej mierze na rolnictwie, którego wydajność, z uwagi na niezbyt sprzyjający klimat, przewagę terenów górskich oraz zapóźnienie agrarne i technologiczne, nie jest wysoka. Do głównych upraw należą: pszenica, ryż, jęczmień, kukurydza, bób, przemysłowa uprawa bawełny, buraków cukrowych. Duży procent stanowią także uprawy melonów, winorośli i sady. Blisko 1/3 mieszkańców żyje z hodowli owiec i kóz. Do najlepiej rozwiniętych gałęzi przemysłu należał przemysł chemiczny, włókienniczy oraz produkcja materiałów budowlanych. Jednak zniszczenia wojenne spowodowały niemal całkowite zaprzestanie produkcji przemysłowej. Jednym z niewielu bogactw naturalnych jest gaz ziemny, ale jego wydobycie jest nieduże. Mieszkańcy żyją głównie z hodowli, a także drobnego handlu i rzemiosła. Główne miasta to Kabul (stolica kraju), Herat, Kandahar, Mazar-e-Szarif. Ludność w zdecydowanej większości prowadzi koczowniczy tryb życia. Afganistan jest obecnie jednym z najbiedniejszych państw świata, o bardzo wysokim procencie analfabetów.

Islamska Republika Afganistanu

Stolica Kabul

Populacja 29 mln

Języki: dari, paszto, turkmeński, uzbecki

PKB \$ 15,61 mld (2010 r.)

Stopa wzrostu PKB 8,2% (2010 r.)

PKB na osobę \$ 900 (2010 r.)

Stopa bezrobocia 35% (2008 r.)

Procent ludności żyjącej poniżej granicy ubóstwa 36% (2009 r.)

Stopa inflacji 13,3% (2009 r.)

Źródło: CIA, The World Factbook

POLACY W AFGANISTANIE

„Enduring Freedom” 2002-2007

Pierwsi polscy żołnierze polecili do Afganistanu w połowie marca 2002 r. w ramach misji „Enduring Freedom” (EF). Kontyngent, którym dowodził płk Marek Mecherzyński (obecny dowódca 12. Dywizji Zmechanizowanej) liczył ok. 300 żołnierzy.

Więcej na temat PKW Afganistan na oficjalnej stronie www.isaf.wp.mil.pl

Kolejne zmiany (było ich w sumie dziesięć) liczyły po ok. 100 żołnierzy. Miejscem stacjonowania kontyngentu była międzynarodowa baza Bagram.

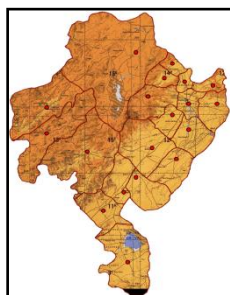
Zadania wykonywane przez Polaków w ramach misji EF miały charakter głównie sapersko-inżynieryjny. Nasi żołnierze rozminowywali teren bazy i jej bezpośrednią okolicę; wykonali szereg prac inżynieryjnych. Przykładami mogą być osłony stanowisk wykonane dla belgijskich samolotów stacjonujących w BAF; wybudowanie pięciokilometrowego odcinka drogi do wioski Szaka czy też rozbudowa infrastruktury wewnątrz bazy.

Oficjalne zakończenie działalności PKW w ramach operacji „Enduring Freedom” nastąpiło 25 kwietnia 2007 r. Więcej na www.do.wp.mil.pl

PKW ISAF 2007-2014

W marcu 2007 r. do bazy Bagram przybyły główne siły polskiego kontyngentu wojskowego w ramach operacji Międzynarodowych Sił Wsparcia Bezpieczeństwa (International Security Assistance Force – ISAF). Licząca 1200 żołnierzy I zmiana stacjonowała, oprócz Bagram, w bazach: Gardez, Ghazni, Kabul, Kandahar, Mazar-e-Shariff i Wazi-Khwa.

W ciągu kolejnych czternastu zmian ewoluowała zarówno liczebność kontyngentu (w szczytowym okresie PKW liczył 2600 żołnierzy), jak też charakter misji. Zmieniały się również bazy, w których stacjonowali Polacy. 30 października 2008 r. nastąpiła konsolidacja całości sił w prowincji Ghazni, za którą Polacy przejęli odpowiedzialność.

GHAZNI

Jest jedną z 34 prowincji, na jakie dzieli się Afganistan. Położona na wschodzie kraju, jest ósmą, co do wielkości, prowincją. Administracyjnie dzieli się na 19 dystryktów, które zamieszkuje według różnych szacunków od 1 do 1,5 mln mieszkańców. W większości są to Pasztuni, choć w zachodnich dystryktach dominują Hazarowie.

Stolicą prowincji jest miasto Ghazni, w którym znajdują się m.in. największy szpital w całej prowincji oraz uniwersytet, trzy rozgłośnie radiowe, stacja telewizyjna i miejska biblioteka. Prawdziwą wizytówką miasta są dwie wieże pochodzące z XII w.

W 2013 roku Ghazni została światową stolicą kultury islamu. Z tej okazji odwiedziło ją kilkaset tysięcy pielgrzymów, a w mieście i na terenie całej prowincji odbył się cały szereg imprez o charakterze kulturalnym. Więcej na www.do.wp.mil.pl

Zadania

W początkowym okresie misja PKW ISAF miała charakter stabilizacyjno-szkoleniowy. W miarę poprawy sytuacji w prowincji akcenty przesunięto na kwestie szkoleniowe, skupiając główny wysiłek na szkoleniu afgańskich żołnierzy i policjantów, oraz doradcze. Obecna XIV zmiana realizuje następujące zadania:

- doradzanie i wspieranie Afgańskich Sił Bezpieczeństwa,

Więcej na temat PKW Afganistan na oficjalnej stronie
www.isaf.wp.mil.pl

- wsparcie władz lokalnych w zapewnieniu bezpieczeństwa i porządku publicznego w prowincji Ghazni,
- kontynuowanie przemieszczenia sił i środków, stanowiących wyposażenie polskiego kontyngentu w Afganistanie do kraju.

Kontyngent

Na potrzeby polskiego kontyngentu wojskowego w Afganistanie przeznaczono najnowocześniejsze uzbrojenie i wyposażenie, jakie znajduje się w Wojsku Polskim. Dokonano także szeregu zakupów oraz dostosowania posiadanego wyposażenia do warunków, w jakich polscy żołnierze pełnić będą służbę w Afganistanie. Ponadto w celu maksymalnego zwiększenia bezpieczeństwa polskich żołnierzy kontyngent otrzymuje najnowocześniejszy, dostępny sprzęt. Wśród tego, czym dysponowali żołnierze w Afganistanie, były m.in.: samochody HMMWV, KTO „Rosomak”, MRAP, śmigłowce Mi-17 i Mi-24, bezałogowy samolot rozpoznawczy „Orbiter”, bezałogowy środek rozpoznawczy „EagleShadow”, armato-haubica samobieżna kalibru 152 mm „Dana”, moździerz, 7,62 mm karabiny maszynowe i wyborowe, granatniki RPG-7 i „Pallad-M”, broń osobista: 9-mm pistolety WIST; 5,56-mm kbs „Beryl” i „Mini-Beryl”, kamizelki kuloodporne i hełmy kompozytowe, kamery noktowizyjne, środki łączności zapewniające łączność satelitarną i radiową, urządzenia zakłócające odpalanie improwizowanych ładunków wybuchowych, urządzenia określające położenie wojsk własnych, systemy zobrazowania pola walki, systemy zakłócania sterowaniem zdalnie odpalanych ładunków wybuchowych, systemy naprowadzania i wskazywania celów na podczerwień, system lokalizacji strzelca i wybuchu, sprzęt noktowizyjny umożliwiający prowadzenie działań w nocy.

Przygotowania do zakończenia działalności PKW

W 2012 roku cały sojusz zdecydował, że do końca 2014 r. zakończy się operacja ISAF. Do tego zadania przygotowała się także Polska. W połowie 2012 r. rozpoczęto proces wycofania sprzętu z teatru. Do kraju powracają kolejne „Rosomaki”, śmigłowce i inny sprzęt będący do tej pory wyposażeniem kontyngentu. Całe mienie podzielono na trzy kategorie: wycofywane do kraju – ok. 61,4% całości mienia, wybrakowanie mienia przez fizyczne zniszczenie w Afganistanie – ok. 25,6 % całości mienia, przekazanie Afgańczykom na cele charytatywne – ok. 13 % mienia.

Ostatnia XV zmiana PKW będzie miała charakter logistyczny, a swoją aktywność skoncentruje na zakończeniu działalności kontyngentu w Afganistanie. □

Jednym z pierwszych Polaków w Afganistanie, o którym zachowały się informacje, był Jan Witkiewicz, pochodzący z tej samej rodziny co dużo bardziej znany Witkacy. Żył w latach 1808-1839, był synem wicemarszałka powiatu szawelskiego. Jako oficer armii carskiej dosłużył się stopnia porucznika. Do Afganistanu trafił w 1837 roku, w czasie I wojny afgańsko-angielskiej, a jego misja miała charakter częściowo dyplomatyczny, a częściowo szpiegowski.

Więcej na temat PKW Afganistan na oficjalnej stronie
www.isaf.wp.mil.pl